

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, <http://www.kp.org.pl>

Świebodzin, 2 listopada 2011 r.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Uprzejmie dziękuję za udostępnienie dokumentacji dotyczącej projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 „Bagienna Dolna Drwęcy” (wraz z dokumentem „Zasady określania parametrów stanu ochrony...”). Po zapoznaniu się z dokumentacją, przedkładam następujące wątpliwości i uwagi:

1. Nieprawidłowe jest uznanie liczebności poszczególnych gatunków ptaków w ostoi odniesionej do liczebności populacji krajowej jako parametru stanu ochrony. Parametr „liczebność gatunku” powinien być oceniony jako niezadowalający/zły tylko wtedy, gdy lokalna liczebność gatunku wykazuje trend spadkowy, lub gdy też jakiś negatywny czynnik utrzymuje ją znacznie poniżej potencjału wynikającego z warunków siedliskowych.
Sam fakt, że lokalna populacja stanowi mniej niż 1%, czy mniej niż 0,5% populacji krajowej, nie świadczy o niewłaściwym lub złym stanie jej ochrony i nie może być tak interpretowany. Lokalna populacja może być przecież niewielka, ale znajdować się we właściwym (FV) stanie ochrony.
2. Różnica liczebności gatunku w stosunku do danych SDF z lat 2008-2009 musi być najpierw zinterpretowana co do przyczyn, i nie może automatycznie być traktowana jako obraz rzeczywistego trendu zmian liczebności.
Różnica taka może być efektem różnej metodyki badań, różnej gęstości penetracji terenu, wreszcie może być efektem fluktuacji wynikających np. z warunków pogodowych w poszczególnych latach. Takie różnice nie świadczyłyby o istnieniu jakiegokolwiek trendu.
Tylko rzeczywisty trend liczebności populacji może być podstawą do oceny parametru „liczebność” i tym samym oceny stanu ochrony.
3. Niepotrzebne są próby wiązania siedlisk ptaków z typami „naturowych” siedlisk przyrodniczych z załącznika I dyrektywy siedliskowej – ptaki nie są związane z tak rozumianymi siedliskami przyrodniczymi, a wykorzystują różne biotopy, także nie ujmowane jako siedliska przyrodnicze z zał. I dyrektywy siedliskowej.
4. Ocena siedliska gatunku, brana pod uwagę do oceny stanu ochrony, powinna bazować na ocenie struktury siedliska z punktu „widzenia danego gatunku ptaka”. Wydaje się, że tak właśnie zostało to wykonane. Jednak, niepotrzebnie i nieprawidłowo napisano, że „ocena stanu siedliska jest dokonywana w oparciu o oceny występowania typowych gatunków dla danego typu siedliska lub stopień jego

zubożenia w oparciu o MatuszkieWicz W. 2001. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski... oraz Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000...". Taka „fitosocjologiczna” ocena nie ma nic wspólnego z oceną jakości siedliska dla gatunku.

5. Skąd wiadomo, że plan urządzenia lasu nadleśnictwa Brodnica „*wyklucza działania mogące mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony i zapewnienia utrzymania właściwego stanu ochrony*”? Kto, kiedy i w jaki sposób to ustalił? Czy np. plan zawiera zapisy (czy to sprawdzono i w jaki sposób?), które prowadziłyby do utrzymania lub wzrostu powierzchni starodrzewi w strefie 1 km od wód – potencjalne siedlisko łęgowe nurogęsia i gagoła? Czy zawiera zapisy które prowadziłyby do wzrostu w tej strefie liczby starych drzew dziuplastych?
6. Proszę o uzupełnienie dokumentacji o pogłębioną analizę ewentualnych wpływów turystyki kajakowej na ptaki.

Przede wszystkim, konieczna wydaje się informacja, z jaką intensywnością turystyki kajakowej mamy do czynienia – oszacowanie, ile osób przepływa rzeką w sezonie, oraz ile osób maksymalnie przepływa rzeką w ciągu jednego dnia (prawdopodobnie momentami występowania maksimum będą pogodne soboty w lipcu i w I połowie sierpnia).

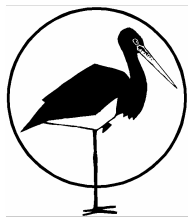
Potencjalne oddziaływanie turystyki kajakowej na ptaki na rzece typu Drwęca polega przede wszystkim na płoszeniu stadek rodzinnych – piskląt wodzonych po tafli wody. Może to dotyczyć gagoła, nurogęsia i innych gatunków ptaków związanych z rzeką. Oddziaływanie to występuje przede wszystkim w późniejszej części sezonu łęgowego – w maju i przede wszystkim w czerwcu, może być istotne jeszcze do II dekady lipca. Dlatego w wielu chronionych obiektach przyrodniczych chroniących rzeki podobne do Drwęcy udostępnienie rzeki do kajakarstwa jest rozpoczynane od początku lipca; określa się też limity ilościowe udostępnienia.

Proszę o przedstawienie oceny, czy problem ten nie występuje na Drwęcy? Czy nie byłoby celowe wprowadzenie na Drwęcy podobnych metod regulacji udostępnienia?
7. Korzystanie z programów rolnośrodowiskowych jest co do zasady dobrowolne. Dlatego właściciele gruntów nie mogą być wskazywani jako odpowiedzialni za realizację zadania polegającego na koszeniu określonego arealu łąk w oparciu o programy rolnośrodowiskowe. Należy wskazać instytucję (RDOŚ) odpowiedzialną za osiągnięcie celu – tj. za takie zachęcenie/zmotywowanie/przekonanie właścicieli gruntów do zawarcia kontraktów rolnośrodowiskowych, by postawiony cel (utrzymany areal w ha) został osiągnięty.
8. Jako działanie ochronne w grupie „związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania”, leżące w odpowiedzialności RDLP, należałoby wskazać „*planowanie gospodarki leśnej w sposób zapewniający osiągnięcie i stałe utrzymanie występowania nie mniej niż.. ha drzewostanów starszych niż 100 lat w strefie 1 km od brzegów wód*”. Areal takich drzewostanów należy wskazać biorąc pod uwagę aktualną strukturę drzewostanów w tej strefie.
9. Czy zalesianie gruntów rolnych w obszarze, nawet z wyłączeniem łąk, pastwisk zlokalizowanych w rozlewisku Drwęcy, nie ograniczy siedlisk wykorzystywanych do żerowania przez gęsi, żurawie?

z poważaniem

Działania Klubu Przyrodników dofinansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w ramach dofinansowania instytucjonalnego pozarządowych organizacji ekologicznych na lata 2010-2011

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, [http:// www.kp.org.pl](http://www.kp.org.pl)

Świebodzin, 2 listopada 2011 r.

**Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska
w Bydgoszczy**

Uprzejmie proszę o informację, czy projekt zarządzenia Nr 11/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 15 czerwca 2011 r. w sprawie wyznaczenia szlaku turystycznego kajakowego na obszarze rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca”, był – przed ustanowieniem zarządzenia – w jakiś sposób analizowany pod kątem oddziaływania regulacji na obszary Natura 2000 w dolinie Drwęcy.

Uprzejmie proszę o udostępnienie (przesłanie kserokopii) treści w/w zarządzenia oraz uzasadnienia do projektu w/w zarządzenia.

z poważaniem

Działania Klubu Przyrodników dofinansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w ramach dofinansowania instytucjonalnego pozarządowych organizacji ekologicznych na lata 2010-2011

